

فهرست مطالب

عربی دوازدهم (انسانی)

شماره صفحه	فهرست مطالب
۶	نمونه سؤالات نوبت اول و نوبت دوم
۹	آزمون (۱) نوبت اول
۱۲	آزمون (۲) نوبت اول
۱۵	آزمون (۳) نوبت اول
۱۸	آزمون (۴) نوبت اول
۲۱	آزمون (۵) نوبت دوم
۲۴	آزمون (۶) نوبت دوم
۲۷	آزمون (۷) نوبت دوم
۳۰	آزمون (۸) نوبت دوم
۳۳	آزمون (۹) نوبت دوم
۳۶	آزمون (۱۰) نوبت دوم
۳۹	آزمون (۱۱) نوبت دوم
۴۲	آزمون (۱۲) نوبت دوم
۵۴	پاسخنامه تشریحی
	خلاصه درس‌ها

آزمون (۱) نوبت اول

۱ تَرَجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ.

(درس اول)

الف) دَوَاؤُكَ فَيْكَ وَ مَا تُبْصِرُ.

(درس دوم)

ب) يُسْتَحْدَمُ الدِّينَامِيْتُ فِي سِقِّ الْقَنَوَاتِ.

(درس سوم)

ج) الْأَبْتُ لَمْ يُجَلِسْ بِنْتَهُ عِنْدَهُ.

(درس دوم)

د) الزَّرَافَةُ بِكَمَاءٍ.

۰/۵

۲ اُكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتْرَادِفَتَيْنِ وَ الْمُتَضَادَّتَيْنِ. (كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ)

راحت - لَيْسَتْ - خَيْبَةُ الْأَمَلِ - جَاءَتْ - الْيَأْسُ - الشَّعِير

(درس سوم)

الف) ----- ≠ -----

(درس دوم)

ب) ----- = -----

۰/۲۵

(درس اول)

۳ عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي الْمَعْنَى:

عَظْمٌ ○

عَفَافٌ ○

عَصَبٌ ○

لَحْمٌ ○

۰/۲۵

(درس سوم)

۴ اُكْتُبْ جَمْعَ الْكَلِمَةِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ:

شَاهِدٌ أَنْوَشِرُونَ فَلَاحًا عَجُوزًا.

۷/۵

(درس اول)

۵ تَرَجِمِ هَذِهِ الْجُمْلَةَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ:

الف) النَّاسُ أَكْفَاءٌ، أَبُوهُمُ آدَمُ.

(درس اول)

ب) هَلْ خَلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ فِضَّةٍ أَمْ حَدِيدٍ.

(درس سوم)

ج) انْزَعَجَ الرَّسُولُ (ص) حِينَ رَأَاهُ.

(درس دوم)

د) عَلَى الْإِنْسَانِ أَنْ يَسْتَفِيدَ مِنَ التَّقْوِيَّةِ وَ يَسْتَحْدِمَهَا فِي حَيَاتِهِ.

(درس دوم)

هـ) أَلْفَرْدٌ مَنَحَ ثَرَوَتَهُ لِشِرَاءِ الْجَوَائِزِ الذَّهَبِيَّةِ لِكِي يُصَحِّحَ خَطَأَهُ.

(درس سوم)

و) كَانَتْ الشِّيمَاءُ تَحْضُرُ النَّبِيَّ (ص) صَغِيرًا وَ تَلَاعِبُهُ.

(درس اول)

ز) ﴿قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾

(درس سوم)

ح) ﴿فِيمَا رَحِمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَ لَوْ كُنْتَ فَطًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَأَنْقَضُوا مِنْ حَوْلِكَ﴾.

(درس دوم)

ط) قَدْ اسْتَفَادَ الْإِنْسَانُ مِنْ هَذِهِ الْمَادَّةِ فِي حَفْرِ الْمَنَاجِمِ وَ تَحْوِيلِ التَّلَالِ إِلَى الشُّهُولِ.

(درس سوم)

ی) مَا مِنْ رَجُلٍ يَغْرِسُ غَرْسًا إِلَّا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ قَدْرًا مَا يَخْرُجُ مِنْ ثَمَرِ ذَلِكَ الْغَرْسِ.

۰/۵

(درس اول)

۶ اِنتَخِبِ التَّرْجُمَةَ الصَّحِيحَةَ.

الف) لِجِهَادِ كَجِهَادِ النَّفْسِ.

○ (۲) هِيَجْ جِهَادِي مَانِدْ جِهَادِ بَا نَفْسِ نِيَسْتِ.

○ (۱) جِهَادِي مَانِدْ جِهَادِ نَفْسِ نِيَسْتِ.

(درس دوم)

ب) أَشَاهِدُ قَاسِمًا وَ هُوَ جَالِسٌ بَيْنَ الشَّجَرَتَيْنِ.

○ (۱) قَاسِمِ رَا مِي بَيْنِمِ، دَرِ حَالِي كِه مِيَانِ دُو دَرِخْتِ نَشِسْتِهَ اسْتِ. ○ (۲) قَاسِمِ رَا دِيدِمِ وَ اُو بَيْنِ دُو دَرِخْتِ نَشِسْتِهَ اسْتِ.

۱

(درس سوم)

۷ كَمِّلِ الْفَرَاغَاتِ فِي التَّرْجُمَةِ الْفَارْسِيَّةِ.

الف) خَيْرَ النَّبِيِّ الشِّيمَاءِ بَيْنَ الْإِقَامَةِ أَوْ الْعُودَةِ.

پيامبر (ص) شيماء را در ----- يا برگشتن -----

آزمون (۱) نوبت اول

(ب) نَسَرْتُ إِحْدَى الصُّحُفِ الْفَرَنْسِيَّةِ عُنْوَانًا خَطًّا.
یکی از روزنامه‌های فرانسوی عنوان اشتباهی را ----- .
(ج) ﴿ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ﴾
آن کتاب ----- هدایتی برای پرهیزگاران است.

تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ.
الف) اِسْتَعْفِرُوا مِن دُنُوبِكُمْ.
ب) اِلٰهِي لَا تَقْطَعْ رَجَائِي وَ اَنْتَ رَجَائِي.
ج) لَمْ نُجَلِسِ الصُّبُوفَ فِي الْعُرْفَةِ.
د) لَيْتَكُمْ تَغْفِرُونَ.
هـ) ذِكْرَتْ بِالْخَيْرِ.
و) كَانُوا يَمْتَنِعُونَ عَنِ التَّوَمِ.
ز) لَنْ يَتَكَاتَبَ الزَّمِيلَانِ.
ح) لَا تَكْتَبِي شَيْئًا.

عَيِّنِ الْفِعْلَ الْمُنَاسِبَ لِلْفَرَاغِ.
الف) هَلْ لَا ----- واجبتكم؟ (تكتبوا - تكتبون - يكتبون)
ب) لـ ----- القرآن. (أفهم - أفهم - أفهم)
ج) ----- المعلمون في الصف. (درس - درس - درسا)
د) ----- التلاميذ في المستقبل. (لم يرجع - لن يرجع - ما يرجع)

عَيِّنِ اسْمَ لَا النَّافِيَةَ لِلْجِنْسِ.
لَا يَقُولُ أَحَدٌ: لَا عِلْمَ لِي فِي الدُّنْيَا.

عَيِّنِ خَيْرَ الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ فِي الْعِبَارَةِ التَّالِيَةِ.
إِحْتَتْ عَن مَعْنَى «الْعَصَاةِ» فِي الْمَعْجَمِ: لَعَلَّ الْكَلِمَةَ مَكْتُوبَةٌ فِيهِ.

عَيِّنِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ.
الف) تَحَنُّنٌ نَعْرَسُ أَشْجَارًا لِيَكِيَ يَأْكُلَ مِنْ ثَمَارِهَا الْآخَرُونَ.
ب) الْمُخْتَرَعَاتُ الْحَدِيثَةُ سَاعَدَتِ الْبَسْرَ لِتَسْهِيلِ أُمُورِ الْحَيَاةِ.
ج) اِسْتَرَيْتُ أَنْوَاعَ الْفَاكِهَةِ إِلَّا أَنَانَسَ.
د) وَصَلَ الْمُسَافِرُونَ إِلَى الْمَطَارِ مُتَأَخِّرِينَ وَ رَكِبُوا الطَّائِرَةَ.

عَيِّنِ اسْمَ الْفَاعِلِ وَ اسْمَ الْمَفْعُولِ وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ وَ اسْمَ الْمَكَانِ.
فِي الْإِنْسَانِ انْطَوَى الْعَالَمُ الْأَكْبَرُ
أَيْبُهَا الْفَاخِرُ جَهْلًا بِالنَّبِيِّ
أَلْفَرْدُ قَدْ بَنَى مُؤَسَّسَةً «جَائِزَةَ نوبل»
أَشْرَى بِعَبْدِهِ مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ

۲

۱

۰/۲۵

۰/۲۵

۲

۱/۵

آزمون (۱۲) نوبت دوم

۰/۵

۷

إِنْخِيبِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ.

(درس دوم)

الف) لَنْ نَمْتَنِعَ عَنِ الْخُرُوجِ.

○ (۲) از خارج شدن خودداری نخواهیم کرد.

○ (۱) از خارج شدن امتناع نمی کنیم.

(درس اول)

ب) لَمْ يُجْلِسُوا التَّلَامِيذَ فِي الصَّفِّ.

○ (۲) دانش آموزان در کلاس ننشستند.

○ (۱) دانش آموزان را در کلاس نشاندهند.

۲

۸

تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ.

(درس سوم)

الف) يَعْتَذِرُونَ عَنْ أَعْمَالِهِمُ الْقَبِيحَةِ.

(درس دوم)

ب) قَدْ يَذْكُرُ الْأُسْتَاذُ تَلَامِيذَهُ الْقُدَمَاةَ.

(درس اول)

ج) كَانَا يَقْطَعَانِ الْأَحْبَالَ إِلَى قِطْعٍ صَغِيرَةٍ.

(درس پنجم)

د) هِيَ كَانَتْ قَدْ رَجَعَتْ إِلَى بَيْتِهَا.

(درس سوم)

هـ) جَدِّي وَ جَدَّتِي تَذَكَّرَانِي.

(درس چهارم)

و) مَا أَرْسَلْتَنِي كِتَابِكُنَّ.

(درس چهارم)

ز) النَّاسُ سَوْفَ يَنْتَبِهُونَ عَادَةً.

(درس اول)

ح) لَيْتَهُمْ يَفْهَمُونَ أَصْدِقَاءَهُمْ.

۲

۹

أَكْتُبِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِمَا تَحْتَهَا خَطٌّ.

(درس اول)

الف) ﴿جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾

(درس چهارم)

ب) مَنْ لَمْ يُوَدِّبْهُ الْوَالِدَانِ صَغِيرًا يُوَدِّبْهُ الرِّزْمُ.

۱

۱۰

عَيِّنِ اسْمَ الْفَاعِلِ، اسْمَ الْمَفْعُولِ، اسْمَ الْمَبَالِغَةِ وَ اسْمَ التَّمْضِيلِ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ.

(درس سوم)

الف) التَّلَامِيذُ التَّادِمُونَ إِعْتَذَرُوا مِنْ أَبِيهِمْ.

(درس دوم)

ب) بِنَى مُؤَسَّسَةُ جَائِزَةِ نوبَلِ وَ الْمَعَامِلُ فِي الْمَدِينَةِ.

(درس اول)

ج) اللَّهُ أَعْلَمُ وَ هُوَ عَلَامُ الْعُيُوبِ.

۱

۱۱

عَيِّنِ الْمَفْعُولَ الْمَطْلُوقَ وَ نَوْعَهُ ، الْحَالَ، الْمُسْتَثْنَى وَ الْمُنَادَى فِي هَذِهِ الْعِبَارَاتِ.

(درس دوم)

الف) دَهَبَتْ الْبِنْتُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ فَرِحَةً.

(درس سوم)

ب) أَيُّهَا الْفَلَّاحُ أَتَأْمَلُ أَنْ تَعِيشَ فِي الدُّنْيَا عَيْشَ الْأَغْنِيَاءِ؟

(درس سوم)

ج) قَرَأْتُ الْكِتَابَ فِي الْمَكْتَبَةِ إِلَّا مَصَادِرَهُ.

۰/۵

۱۲

عَيِّنِ اسْمَ الْحَرْفِ الْمُسْتَبْهَةِ بِالْفِعْلِ وَ خَبْرَهُ وَ اذْكُرْ إِعْرَابَهُ.

(درس اول)

لَيْتَ فَصَلَ الرَّبِيعِ طَوِيلٌ فِي بَلَدِنَا.

۰/۵

۱۳

عَيِّنِ الصَّحِيحَ فِي «التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ» وَ «الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ» فِي الْعِبَارَةِ.

(درس اول)

«لَا كَنْزَ أَغْنَى مِنَ الْفَنَاعَةِ.»

(۱) كَنْزٌ:

○ (ب) إِسْمٌ، جَمْعٌ تَكْسِيرٌ، مُعْرَبٌ / مُبْتَدَأٌ وَ مَرْفُوعٌ

○ (الف) إِسْمٌ، مُذَكَّرٌ، مَفْرُودٌ، مُعْرَبٌ / اسْمٌ «لَا» التَّافِيَةُ لِلْجِنْسِ

(۲) أَغْنَى:

○ (ب) إِسْمٌ تَفْضِيلٌ، مَفْرُودٌ، مُعْرَبٌ / خَبَرٌ «لَا» التَّافِيَةُ لِلْجِنْسِ

○ (الف) فِعْلٌ مَاضٍ، مَفْرُودٌ مُذَكَّرٌ غَائِبٌ، مَعْلُومٌ

پاسخ آزمون (۱)

عربی (۳)

ب) أَقَهَمُ «(لِ) اول جمله جازمه است.» (۰/۲۵)
ج) دَرَسَ: معلّمون جمع مذکر است، پس باید فعل اول جمله مفرد مذکر باشد. (۰/۲۵)

د) لَنْ يَرْجِعَ: لَنْ از ادات ناصبه است که فعل مضارع را تبدیل به مستقبل می‌نماید و با توجه به کلمه «مستقبل» در عبارت حتماً باید از لفظ «لَنْ» استفاده شود. (۰/۲۵)

۱۰

اسم «لَا» التَّائِيَةِ: عَلِمَ / خبر «لَا» التَّائِيَةِ: «لِي» (۰/۲۵)

۱۱

اسم الحروف المشبهة: الكَلِمَةُ / خبرها: مكتوبَةٌ (۰/۲۵)

۱۲

الف) نَحْنُ: مبتدا / أشجاراً: مفعول / الآخرون: فاعل (۰/۵)
ب) الحديثُ: صفت / تسهيل: مجرور به حرف جر / الحياة: مضاف اليه (۰/۵)
ج) الأناض: مستثنى و منصوب (۰/۵)
د) متأخرين: حال و منصوب به «يا» (۰/۵) مرجع الحال: المسافرون

۱۳

اسم الفاعل: الفاخر / اسم مفعول: مؤسّسة / اسم التفضيل: الأكبر / اسم المكان: المسجد / اسم مبالغه: النفس العمارة / اسم التفضيل: الصغرى (هر مورد ۰/۲۵)

۱۴

الف) (۱) عنصري فلزي گران بها که برای زینت زن است. (مس - آهن - طلا) (۰/۲۵)
(۲) حشره‌ای کوچک که در سعی و تلاش مثال زده می‌شود. (ملخ - مورچه - مگس) (۰/۲۵)
ب)

(۱) «أفواههم» بادهان‌هایشان چیزی که در دل‌هایشان نیست می‌گویند. (۰/۲۵)
(۲) «سبات» از خواب رفتن خرد به خدا پناه می‌بریم. (۰/۲۵)

۱۵

الف) (۱) عَمِلَ الْفَرْدُ مُجِدِّدًا (۰/۲۵) (۲) لِيَجْرِيَ فِيهِ تِجَارَةٌ. (۰/۲۵)
ب)

(۱) پدر آلفرد کارخانه‌ای بر پا نکرد. (خطا) (۰/۲۵)
(۲) برادر آلفرد در انفجار آزمایشگاه کشته شد. (صحیح) (۰/۲۵)

پاسخ آزمون (۲)

عربی (۳)

۱

الف) حرکت داد (۰/۲۵) ب) به زور بگیرم (۰/۲۵)
ج) تندخو (۰/۲۵) د) شیرخوارگی (۰/۲۵)

پاسخ آزمون (۱)

عربی (۳)

۱

الف) نمی‌بینی (۰/۲۵) ب) شکافتن کانال‌ها (۰/۲۵)
ج) نشانند (۰/۲۵) د) لال (۰/۲۵)

۲

الف) رَاخَتْ ≠ جَاءَتْ (رفت و آمد) (۰/۲۵)
ب) حَيِّئَةُ الْأَمَلِ = الْأَيَّاسُ (ناامیدی) (۰/۲۵)

۳

گوشت - عصب (بی) - پاکدامنی - استخوان (۰/۲۵)

۴

..... الْعَجَائِزُ (پیرمردها) (۰/۲۵)

۵

الف) مردم هم‌تا و هم مرتبه هستند، پدرشان آدم است. (۰/۵)
ب) آیا انسان از نقره یا آهن خلق شده است؟ (۰/۵)
ج) رسول (ص) ناراحت شد، هنگامی که او را دید. (۰/۵)
د) انسان باید از فناوری استفاده کند و آن را در زندگی‌اش به کار برد. (۰/۷۵)
ه) آلفرد ثروتش را برای خریدن جوایز طلایی بخشید تا اشتباه‌اش را تصحیح کند. (۰/۷۵)

و) شیماء پیامبر (ص) را در کودکی در آغوش می‌گرفت و با او بازی می‌کرد. (۰/۷۵)
ز) گفتند هیچ دانشی نداریم، همانا تو بسیار دانای امور نهن هستی. (۰/۷۵)
ح) پس به برکت رحمتی از جانب خداوند با آنان نرم شدی و اگر تندخوی سنگ‌دل بودی قطعاً از دورت پراکنده می‌شدند. (۱)
ط) انسان از این ماده در گندن معدن‌ها و دگرگونی تپه‌ها به دشت‌ها استفاده کرده است. (۱)

ی) هر مردی (شخصی) درختی را نکاشت؛ مگر اینکه خداوند برای او پاداشی را نوشت به اندازه آن‌چه که از میوه آن نهال خارج شود. (۱)

۶

الف) گزینه ۲؛ لا + اسم = هیچ ..... نیست (۰/۲۵)
ب) گزینه ۱؛ «و» در جمله «حالیه» است. (۰/۲۵)

۷

الف) ماندن - اختیار داد (۰/۵) ب) پخش کرد (۰/۲۵)
ج) که هیچ شکی در آن نیست، (۰/۲۵)

۸

الف) آموزش بخواهید (۰/۲۵) ب) تَبَّرَ (۰/۲۵)
ج) نشانندیم (۰/۲۵) د) بیمارزید (۰/۲۵)
ه) یاد شدی (۰/۲۵) و) خودداری می‌کردند (۰/۲۵)
ز) نامه‌نگاری نخواهند کرد. (۰/۲۵) ح) نویس (۰/۲۵)

۹

الف) تَكْتَبُونَ (بعد از «هَلْ» هرگز «لا» نهی نمی‌آید. و چون ضمیر «كُم» است، تکتبون صحیح است. (۰/۲۵)

۲

الف) اِنْزَعَجَ ≠ فَرِحَ (ناراحت شد، خوشحال شد) (۰/۲۵)

ب) كَتَمَ = سَتَرَ (پنهان کرد) (۰/۲۵)

۳

«جوان کم‌سال - جوان - پسر نوجوان سبیل درآمده - شلوار» (۰/۲۵)

۴

التَّقَيُّقُ (تونل) (۰/۲۵)

۵

الف) در بدن انسان جهان بزرگ‌تر پیچیده شده است. (۰/۵)

ب) هدف او کمک به انسان در زمینه آباد کردن و ساختن بود. (۰/۵)

ج) رسول خدا (ص) شیما را آزاد کرد و او را به سوی قومش فرستاد. (۰/۵)

د) مسلمانان سختش را باور نکردند پس او را نزد پیامبر (ص) بردند. (۰/۲۵)

ه) رؤسای شرکت‌های ساخت و معدن‌ها و نیروهای مسلح برای خریدن

آن روی آوردند (پیش آمدند) (۰/۲۵)

و) گفتارشان تو را ناراحت نکند، زیرا ارجمندی همه برای خدا است. (۰/۲۵)

ز) هر غذایی که نام خدا بر آن ذکر نشود همانا فقط درد و مرض است. (۰/۲۵)

ح) انفجار آزمایشگاه تصمیمش را در ادامه دادن کارش ضعیف نکرد. (۰/۲۵)

ط) پدر او را نبوسید و پیامبر (ص) فرمود: چرا بین کودکان فرق

می‌گذاری؟ (۰/۲۵)

ی) مردم امتی‌یگانه بودند، پس خداوند پیامبران را بشارت‌دهنده فرستاد. (۰/۲۵)

ک) از رحمت خداوند فقط قوم کافر ناامید می‌شود. (۰/۲۵)

۶

الف) گزینه ۲؛ لَعَلَّ؛ شاید (۰/۲۵) ب) گزینه ۲؛ مُبْتَسِمِينَ؛ حال است (۰/۲۵)

۷

الف) گذشت، اسیر شد (۰/۲۵)

ب) احساس گناه و ناامیدی کرد. (۰/۲۵)

ج) انسانی، به خوبی انجام می‌دهد. (۰/۵)

۸

الف) منع نکن (۰/۲۵) ب) بریده خواهند شد (۰/۲۵)

ج) آمرزش خواسته بودم (۰/۲۵) د) رفتار می‌کردید (۰/۲۵)

ه) به یاد نمی‌آورم (۰/۲۵) و) نفهماندی (۰/۲۵)

ز) خودداری می‌کردیم. (۰/۲۵) ح) مصرف نمی‌کنند (۰/۲۵)

۹

الف) يُسَبِّحُ (فعل اول جمله مفرد و طبق جنس فعل می‌آید) (۰/۲۵)

ب) يَشْكُرُونَ (چون به «التَّاسُّ» برمی‌گردد) (۰/۲۵)

ج) تَنْتَفِعُ؛ باز می‌شود (فعل برای جمع غیرانسان، «مفرد مؤنث» می‌آید. (۰/۲۵)

د) می‌آید ← يَسْتَمْعُونَ (۰/۲۵)

۱۰

«خبر» التَّافِيَةِ لِلْجَنَسِ: أَجْمَلُ (۰/۲۵)

۱۱

اسم الحرف المُسَبَّه: فَضْل (۰/۲۵)

۱۲

الف) الفَخْرُ؛ مبتدا / ثابت؛ صفت (۰/۵)

ب) الله؛ فاعل / النَّاسُ؛ مفعول (۰/۵)

ج) لإِستِخْرَاجٍ؛ جار ومجرور / التَّجْمِيلُ؛ مضاف اليه (۰/۵)

د) العِلْمُ؛ مستثنى (۰/۲۵)

ه) مُبْتَسِمًا؛ حال (۰/۲۵)

۱۳

اسم فاعل: الثامنة - المُحْسِنِينَ / اسم مفعول: مَرَضُوصٌ / اسم مبالغة: عَقَّارٌ /

اسم تفضيل: أَشَدُّ / اسم مكان: مَفْسَدَةٌ (هر مورد ۰/۲۵)

۱۴

الف)

۱) (الْعَصَبُ)؛ عصب، رشته‌ای سفید در جسم که در آن حس جاری است. (۰/۲۵)

۲) (سَلَبٌ)؛ از او با قهر و زور گرفت. (۰/۲۵)

ب)

۱) (عشرات)؛ آلفرد به ساخت ده کارخانه اقدام کرد. (۰/۲۵)

۲) (أَعْلَمُ)؛ خداوند به آنچه پنهان می‌کنید دانایتر است. (۰/۲۵)

۱۵

الف) يَغْرُسُ فِسِيلَةَ جَوْزٍ (۰/۲۵)

ب) تُتَمَرُّ بَعْدَ عَشْرِ سَنَوَاتٍ. (۰/۲۵)

ج) هَلْ تَأْمَلُ أَنْ تَعِيشَ حَتَّى تَأْكُلَ مِنْ ثَمَرِهَا؟ (۰/۲۵)

د) قَالَ الْفَلَّاحُ: مَا أَشْرَعَ إِثْمَارَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ. (۰/۲۵)

پاسخ آزمون (۱۳)

عربی (۳)

۱

الف) طلا (۰/۲۵) ب) خواب کوتاه و سبک (چرت) (۰/۲۵)

ج) بر هم نهاده نمی‌شود (بسته نمی‌شود) (۰/۲۵)

د) سخت (محکم) (۰/۲۵)

۲

الف) الكَفْوُ ≠ المخالف (۰/۲۵) ب) الأَمْرُ = الیافع (۰/۲۵)

همتا ≠ مخالف پسر جوان = جوان کم‌سال

۳

الف) عَلاَ (گران شد) (۰/۲۵)

ب) القصيرة (درد، درمانگاه، کوتاه، نسخه) (۰/۲۵)

۴

الف) انسان در گذشته نمی‌توانست کوه‌ها را بشکافد؛ ولی بعد از اختراع

دینامیت، کوه‌ها برای دست یافتن به معادن شکافته شدند. (۱)

ب) ما نباید گمان کنیم که پیکره‌هایی کوچک هستیم (موجوداتی بی‌ارزش

هستیم) بلکه دنیای بزرگ‌تر در ما (به خاطر ما) در هم پیچیده می‌شود.

درس دوم | **الْوَجْهُ النَّافِعُ وَالْوَجْهُ الْمَضِرُّ**

الحال (قید حالت): کلمه‌ای را که حالت اسم ماقبل خود را هنگام وقوع فعل بیان می‌کند، «حال» می‌گویند. (در زبان فارسی به آن قید حالت می‌گویند)

نکته اسمی را که حالت آن بیان می‌شود مرجع حال می‌گویند. باید معرفه (دارای «ال» یا علم) باشد.

مثال جاء المعلم فرحاً. (معلم، خوشحال آمد.)

مرجع حال حال

تذهبت فاطمة مسرورة. (فاطمه با خوشحالی رفت.)

صاحب حال حال

نکته حال به صورت یک اسم یا جمله می‌آید.

حال مفرد (اسم): به صورت یک اسم نکره است که بیانگر حالت مرجع خود است.

مثال رأيتُ الطفل نشيطاً.

مرجع حال حال (مفرد)

«حال» باید (منصوب «أ»، «ة»، «ن»، «تین»، «ین»، «ات» و نکره (بدون ال) و بر وزن فاعل، مفعول، قعیل، قعیل یا حرف اول آن م و حرف یکی مانده به آخر از حرف اصلی - یا - باشد.

مانند (ضاحک - مسرور - وحید - فرح - مبشّر - مكشّرة)

نکته حال، در جمله‌ای که افعال ناقصه (کان - صار - لیس - أصبح) باشد نمی‌آید (خبر افعال ناقصه را با حال اشتباه نکنید)

كان التلميذ ضعيفاً.

خبر «كان» منصوب

حال جمله: هرگاه در یک عبارت دوجمله‌ای، جمله اسمیه دوم به اسم معرفه در جمله اول برگردد به جمله دوم جمله حالیه گویند. بین جمله حالیه و جمله قبل آن «و» می‌آید که به آن «واو حالیه» گویند و به معنی «در حالی که» است.

مثال رأيتُ الفلاح و هو يجمع المحصول. کشاورز را دیدم در حالی که محصول را جمع می‌کرد.

مرجع واو حال جمله

حال حالیه

أشاهدُ التلاميذ و هم جالسون في الصف. دانش‌آموزان را می‌بینم در حالی که در کلاس نشسته‌اند.

مرجع واو حال جمله

حال حالیه

نکته «حال» باید از نظر جنس و عدد با مرجع حال مطابقت کند.

قامت البنتان بجولة علمية مبتسمين.

مرجع حال
حال
(متنی مؤنث)

رجع اللاعبون من المسابقة مبتسمين.

مرجع حال
حال
(جمع مذکر)

تعيش المؤمنات في الدنيا قانتات.

مرجع حال
حال
(جمع مؤنث)

درس چهارم نظام الطبیعة

مفعول مطلق

مصدری است از جنس فعل جمله که برای «تأکید یا بیان نوع و چگونگی» انجام فعل می آید.

مثال

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا صَافًّ مَبِينًا.   إِسْتَعْفَرْتُ اللَّهَ إِسْتِغْفَارًا.
فعل   مفعول مطلق   فعل   مفعول مطلق

مفعول مطلق هرگز «ال» نمی گیرد و باید «مصدر» فعل در جمله باشد

انواع مفعول مطلق: ۱. مفعول مطلق نوعی   ۲. مفعول مطلق تأکیدی

۱) مفعول مطلق نوعی: هر گاه بعد از مفعول مطلق، صفت یا مضاف الیه باشد، به آن مفعول مطلق نوعی می گویند.

مثال

إِسْتَعْفَرْتُ اللَّهَ إِسْتِغْفَارًا صَادِقًا   إِسْتَعْفَرْتُ اللَّهَ إِسْتِغْفَارًا الصَّالِحِينَ
مفعول مطلق   صفت   مفعول مطلق   مضاف الیه
«نوعی»   «نوعی»

اگر بعد از مفعول مطلق، بلافاصله یک فعل بیاید، به آن «جمله وصفی» گویند و مفعول مطلق نوعی است.

قَرَأْتُ هَذَا الْكِتَابَ قِرَاءَةً   تُؤَثِّرُ مِنِّي
مفعول مطلق   جمله وصفی
«نوعی»

۲) مفعول مطلق تأکیدی: هر گاه بعد از مفعول مطلق، «صفت و مضاف الیه» نباشد.

إِضْبِرُوا عَلَى الْمَشَاكِلِ صَبْرًا
فعل امر   مفعول مطلق «تأکیدی»

ترجمه مفعول مطلق:

الف) «مفعول مطلق تأکیدی»: در ترجمه مفعول مطلق تأکیدی از قیدهای تأکیدی مثل «قطعاً، مسلماً، یقیناً، بی گمان و ...» به کار می بریم.

مثال

أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا. (خداوند را قطعاً یاد کنید).
مفعول مطلق تأکیدی
إِسْتَعْفِرُ اللَّهَ إِسْتِغْفَارًا. (از خدا بی گمان آمرزش بخواه).
مفعول مطلق تأکیدی

قید تأکیدی در ترجمه مفعول مطلق باید قبل از فعل باشد.

مثال

۱. قطعاً فرشتگان فرود آورده شدند.   ۲. فرشتگان قطعاً فرود آورده شدند.

شماره «۲» صحیح است، چون مفعول مطلق تأکیدی است و باید فعل جمله را تأکید کند. در شماره «۱» گزینه اول کل جمله تأکید گردید.

ب) مفعول مطلق نوعی: در صورتی که بعد از مفعول مطلق نوعی، صفت باشد. مفعول مطلق ترجمه نمی شود و صفت به صورت «قید» ترجمه می شود.